

Repàs de les ponències del primer Encontre de creadors celebrat a Lleida.

GALERIA

73

L'art contemporani s'endinsa en el passat

Bea Cabezas

OPINIO

11

La trampa de Zaplana

Pere Martí

13

Estapé respon

Fabià Estapé / Toni Canís

13

El conte de Basf

Miquel Ramon

15

'El Punt' torna...

Aleix Renyé

16

L'estrimoni d'Ausiàs March

Martí Domínguez

17

Bonnet, el prefecte piròman

Antoni Reig

18

El futur, com l'Igualada

Ramon Barnils

La dreta rampant

J.J. Pérez Benlloch

Medieval

Pau Vidiano

19

El ressò de la guerra

Llibert Ferri

Denard, l'últim 'condottiere'

Xavier Vinader

82

Maleïts pobles

Joan Francesc Mira

La France

Pot semblar poca cosa, però l'adhesió de França a la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries és sens dubte una bona notícia, malgrat que haja quedat molt descafeïnada, a causa dels tradicionals problemes psicològics dels governants francesos cap a tot allò que no encaixa amb el model centralista de l'hexàgon.

L'adhesió de França a la Carta, aprovada l'any 92 a Estrasburg pel Consell d'Europa, no compromet París a adoptar cap mesura concreta, però almenys és un reconeixement explícit que França és un estat pluriilingüe, i això ja és molt més del que hi havia fins ara. De fet, és coherent amb les afirmacions entendriores del primer ministre Lionel Jospin: "Europa ha d'afirmar la seva identitat, feta de la diversitat del seu patrimoni lingüístic i cultural", i "hem de preservar les llengües i cultures regionals i les hem de fer viure."

Però els problemes psicològics que dèiem han limitat molt els efectes d'aquest pas endavant del govern Jospin, que ara hauran de ratificar l'Assemblea Nacional i el Senat francesos. D'entrada, el govern de París ha elaborat una llista de setanta-cinc llengües regionals que han de ser objecte de "protecció". Setanta-cinc. És a dir, al costat de llengües modernes com el català, l'alsacià o el neerlandès, utilitzades tant en l'ensenyament com en els mitjans de comunicació de masses, i també al costat de llengües com l'occità, el basc o el cors, s'hi han afegit desenes de variants dialectals i de parles que converteixen el gest de París en allò que ja es veia a venir: un acte que frega el ridícul i que, si no fós perquè som conscients del que ha costat arribar-

hi, seria més digne de crítica que no pas d'elogi.

Perquè ha arribat un moment en què ja no té sentit aferrar-se a segons quines velles idees de la Revolució, que van precisament contra la llibertat, la igualtat i la fraternitat. La realitat del català a la Catalunya Nord és la que és, ho sabem prou, però negar-li els mínims instruments perquè es recupere i es normalitze és empitjorar encara més les coses. És discriminar els ciutadans francesos de les comarques nord-catalanes que volen

desenvolupar la seua cultura, és limitar-los la possibilitat d'utilitzar algun dia la seua llengua amb normalitat. És, en fi, condemnar-los a conformar-se a fer actes culturals minoritaris, nostàlgics i voluntaristes per sempre més. Això no és llibertat, ni fraternitat, ni res de res.

Precisament, fa pocs dies, el 30 d'abril, l'alcalde de Per-

pinyà, Jean Paul Alduy, i el president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, van coincidir a demanar un canvi d'actitud de París. "En nom de què se'ns pot demanar suport a la francofonia —va preguntar Pujol—, quan aquí es trepitgen drets tan elementals?"

No seran les llengües regionals les que faran retrocedir el francès, però fins que això no es compregua des de París els avenços seran petits, quasi ridículs, com la manera en què s'ha fet l'adhesió francesa a la Carta europea i que malgrat tot salutem. I les esperances que París compregua l'abast del que són els drets de les altres cultures encara són petites, especialment després de l'espectacle lamentable que acaba de donar l'aparell estatal francès a Còrsega.

(Informació cas Bonnet, pàg. 9; Opinió, pàg. 17)

"El gest de París s'ha convertit en allò que ja es veia a venir: un acte que frega el ridícul i que, si no fós perquè som conscients del que ha costat, seria més digne de crítica que d'elogi."